

SEDEŽ: TRST - ULICA FABIO FILZI ŠT. 10/I. - TELEFON ŠT. 18.00

vestnik SLOV. GOSPODARSKEGA ZDRUŽENJA

Socialno zavarovanje. Prve dni te meseca so se začela v Beogradu pogajanja med Jugoslavijo in Italijo za ureditev obveznosti, ki izhajajo iz socialnega zavarovanja za vse tiste, ki so spremenili državljanstvo po mirovni pogodbi 1. 1947 in so bili prej zavarovani v Italiji.

Omejitev in prepovedi raznih vrst blaga iz Jugoslavije. Dne 3. marca je stopila v veljavo izvozna prepoved, ki je bila objavljena proti koncu preteklega februarja v Uradnem listu. Ta predlog prepoveduje izvoz vseh vrst žit in raznih drugih kmetijskih pridelkov, medtem ko določa za nekatere pridelke določen izvozni kontingent. Ta prepoved se nanaša tudi na izvoz živega živine in mesa, prašičev in ovčin, konj in žrebet ter plemenitih bikov. Naj opozorimo še tudi zlasti na obsežne omejitve pri izvozu lesa, ki zanima zlasti še tudi tržaško kršiče. Prepovedan je namreč izvoz

KRONIKA

O DEŽELNI AVTONOMIJI. Pokrajinski odbor demokratične stranke za Trst je sprejel resolucijo, naj se pokrajine Videm in Gorica ter Tržaško ozemlje združijo v deželo Furlanija-Juljska Krajina. Po tem sklepu naj se v novo deželo vključijo tudi tisti, ki so bili prej v Italiji. Poleg tega, čeprav je mnogo italijanskih političnih skupin menja, da ima Trst kot luka in industrijsko središče svoj poseben položaj.

UMRL JE V STAROSTI 59 let prof. Dominik Costa, ki je vrsto let poučeval blagovinstvo na gospodarski fakulteti v Trstu in vodil kemično-biološki laboratorij tržaške trgovinske zbornice.

ZA OBNOVO TRŽAŠKEGA POMORSTVA. V tržaški vladni palači je bil te dni sestanek predstavnikov tržaškega gospodarstva, ki ga je sklical sam generalni komisar dr. Palamara, da bi se skupno z generalnim ravnanjem za plovbo pri ministrstvu za trgovino, pomorstvo, k. Silvijem Tranchinijem posvetovali o obnovi tržaškega pomorstva. Tržaščani so na tem sestanku zahtevali tudi, da se obnovijo pomorske proge med Trstom in Indijo ter Avstralijo. Ravatelj Javnih skladov dr. Bernardi je zlasti poudaril, da morajo biti proge redne. Razprave se je udeležil tudi dr. Palamara, ki je poudaril, naj se obnovijo proge, na katerih so si Tržaščani že

POSTAVE IN DELO

Pristojbina za izvozne in uvozne dovoljenja

V naši številki z dne 11. februarja smo že objavili, da je bila z uveljavljanjem novih predpisov o upravnih dovoljenjih povisana dosedanja pavšalna pristojbina v znesku 500 lir za uvoz in izvozna dovoljenja, in sicer na 500, 2000, 4000 in 6000 lir, kolikor pač znaša vrednost dovoljene trgovinske operacije (do 100.000, do 500.000, do 1.000.000 ali preko enega milijona lir). Z okrožnico št. 7 z dne 11. 2. 1955 je generalna direkcija za posredne davke pri ministrstvu financ izdala podrobna pojasnila in navodila za izvajanje teh novih določb.

Pristojbini ni več podvržena kakor doslej pravnica, marveč uvozno ali izvozno dovoljenje samo. Zato pravnici ni treba več prilagati potrdila, da je bila pristojbina že plačana; takšno plačilo sešele potem, ko licenco dobijo. Tudi isti tečaj potrditve vsake uvozne ali izvozne licence, temveč samo licenca za isto blago, za katero je po obsegu predpisih potrebno, da jo izda ministrstvo; izvelo je torej blago, ki se uvozi ali izvozi v zvezi s carinarnico (a dogana), čeprav bi moralo pri taki operaciji morda intervenirati ministrstvo ali kak drug upravni organ, da dovolji neregularno devizno plačanje. Iz istega vzroka tudi ni treba plačati davka za upravno dovolilnico, če izda licenco kateri koli drug organ, in ne ministrstvo. (n. pr. ICE, Cibalat, Istituto laniero itd.).

Višino pristojbine mora zabeležiti ministrstvo na samem uvoznem ali izvoznem dovoljenju s pripombo, da je izvršeno šele po izvršenem plačilu pristojbine. Če pa je v licenci navedena samo količina, ne pa tudi vrednost blaga, se mora na njej zabeležiti, da bo višina take določila carinarnice ob carinski manipulaciji, ali pa Cambitala, kar bo ob upravičencu zahteval bančno overilo.

Pristojbino plačati po prejemu licenice, oziroma po določitvi njene višine po carinarnici ali Cambitalu bodisi neposredno pri registrskem uradu proti potrdilu ali pa na njegov račun po postni poloznici. Potrdilo ali poštni odrek zbeležiti carinarnici, ob prvem carinjenju oziroma Cambitalu (pri Italijanski banki), ko zahteva bančno overilo.

Novi sistem velja za vsa uvozna in izvozna dovoljenja, ki so bila izdana od 19. 12. 1954 naprej. Če jim je veljavnost v celoti ali deloma že potekla, je obnovitev potrditve istemu postopku in isti pristojbini, seveda v razmerju se neizkoriščenega dovoljenja za uvoz ali izvoz.

JUGOSLAVIJA V OEEC

Kakor poročajo iz Pariza, kjer ima sedež Organizacija za gospodarsko sodelovanje v Evropi OEEC, je Organizacija ustregla želji jugoslovanske vlade, da bi Jugoslavija sledila delovanju OEEC po svojih opazovalcih. Ti bodo lahko prisostvovali vsem razpravam o spodbujanju sveta in sejem tehničnih odposredov in pododsekov, ne bodo pa imeli glasovalne pravice. Vprašanje udeležbe Jugoslavije v Evropski plačilni zvezi, ki je pod okriljem OEEC, se ni bilo rešeno.

PRVI SONČNI ŽARKI PO DIVJEM VIHARJU

Zamolklo udarjanje valov ob čeri, ki je vse tri dni viharjevega divjanja breme v ušesih, je nenadoma prenehalo. Spoznal sem, da je bila to bobnenje in plod domišljije ali pa posledica strahu pred nesgodjo, ki mi je podzavestno narekaval beg na odprto morje in nam tako reši življenje. Ako bi se predal mamljivemu vabilu, naj se urno v pristanišče, bi tega v viharju zaradi močno razburkanega morja, kot reke derogača morskega toka in nepravilno delujočega kompasa prav gotovo ne našli, pač pa bi verjetno končali na zahrbljenih čerih pernabuške obale.

Prvi sončni žarki so osvetlili zmedo in razjasnili, ki je vladala na palubi »Genovee«. Pogled na napol razbiti rešitni čoln, ki se je na eni strani odtrgal iz svojega ležišča in tako postal igrača razdiranih valov, mi je ponudil strupen srh po telesu. Medtem ko je ladja glasno ječala, v svojih ledenih sklepih, smo se pogosto tolažili s tem edinim rešilnim sredstvom in vsa sreča, da pri tem nismo vedeli, kako je tudi njega morje skoro uničilo. Iz premčenih gladin in platinenega pokrivala na glavni loputnici ter čudno zamotanih vrvi se je začela dvigati v že razgoreč ozračje izhlapevala sapa, ki je sliki opustošenja dajala še nenavadnejši izraz. Le polagoma je paluba zopet oživila. Čudno sključene postave z bledeci in izmučenimi obrazi so se pojavile na njej in si z začudenimi očmi nemo nadajale tisočero vprašanj.

Vse to je trajalo le malo časa. Prekrasen sončni dan. Lojzen topleč, v katerem je bilo več ruma kakor vode, in spoznanje, da je »Genovee«

Umrl je dr. Josip Vilfan

V četrtek popoldne so v Ljubljani položili k večnemu počitku dr. Josipa Vilfana, tržaškega rojaka in dolgoletnega voditelja primorskih Slovencev. Umrl je v torko. Dočakal je skoraj 77 let; rodil se je v Trstu leta 1878 kot sin višjega državnega tehničnega funkcionarja pri pomorski vladi, ki je uveljavljala vso vzhodno jadransko obalo. Srednje šole je dokončal v Dubrovniku pravne nauke pa na Dunaju. Kot tržaški odvetnik je po prihodu Italije (po prvi svetovni vojni) kmalu zavzel voditeljsko mesto v javnem življenju tržaških in primorskih Slovencev; postal je predsednik Političnega društva »Edinosti«, ki je izdajalo dnevnik »Edinost«. Dvakrat je bil izvoljen za poslanca v rimski parlament; pred vojno je zastopal tržaške Slovence tudi v mestnem svetu. Za pravice primorskih Slovencev se je boril tudi na zborovanjih Kongresa evropskih narodnih manjšin ter si je kot predsednik te mednarodne organizacije pridobil velik ugled tudi med predstavniki tujih narodnostnih skupin. Odlikoval se je kot izvrsten in neustrašen govornik, ki je užival spoštovanje tudi pri svojih nasprotnikih. Svoj prosti čas je posvetil zlasti študiju jezikov. Pred drugo svetovno vojno se je v Dunaju, kjer je živel v fašističnem preganstvu, preselil v Beograd in tu preživel vojno z vsemi njenimi strahotami. Vzgajal je številno družino; med otroki je tudi dr. Jože Vilfan, sedanjí tajnik predsednika republike Jugoslavije. Do zadnjega je sledil usodi tržaških Slovencev, zastavljal zanje svojo vplivno besedo in videl njihovo rešitev v širokem sporazumu med obema narodoma in državama ob Jadranu. Slav njegovemu spominu! Prizadej! družini naše sožalje!

POSLOVNI KOLEDAR

Do 31. marca morajo trgovci na drobno, gostilničarji, obrtniki in svobodni poklici, ki plačujejo davek na poslovni promet v povprečnem dogovorjenem iznosu, plačati registrske mu uradu prvi obrok tega davka za leto 1954.

OGLAS

MLEDENIC iz Benečije se priporoča za primerno zaposlitev v trgovini ali skladišču. Ponudbe poslati na sedež Slov. gospodarskega združenja.

Avstrijski tranzit čez Trst

Avstrijski tranzit skozi Javno skladišča (prosto luko) v Trstu se je v letu 1954 povečal za okoli 60.000 ton, in sicer od 1.335.285 ton v letu 1953, na 1 milijon 401.110 ton v letu 1954. Povečal se je avstrijski uvoz skozi tržaško luko, in sicer od 845.385 ton v letu 1953 na 1.011.134 ton v letu 1954, medtem ko se je avstrijski izvoz čez Trst skril, in sicer od 485.900 ton v letu 1953 na 389.797 ton v letu 1954; zmanjšanje izvoza znaša torej okoli 100.000 ton.

Ze v prejšnjih sestavih smo poudarjali, da je dovoz po morju v tržaško pristanišče lanske leto narasel predvsem zaradi povečanja dovoza premoga in ne morja zaradi povečanja dovoza lažjega kolonialnega blaga, s katerim se da več zaslužiti. Leta 1953 je prišlo po morju v Trst za Avstrijo 87.843 t premoga, lanske leto pa kar 520.877 ton. V tem času je padel dovoz žita po morju za Avstrijo od 425.246 t (1. 1953) na 255.913 ton (1. 1954). Nazadnje je tudi dovoz rudnin za Avstrijo, in sicer od 170.729 na 91.562 t. Povečal pa se je dovoz žvepla za Avstrijo (od 18.512 na 26.513) in starega železa (od 3.817 na 26.924); prav tako je narasel dovoz povrtnine in suhega sadja za Avstrijo.

Avstrija je lanske leto izvozila čez Trst povprečno za 20% manj blaga kakor leta 1953. Nazadnje je izvoz umetnih gnojil (od 166.842 t na 49.698 ton), prav tako je nazadnje izvoz avstrijskega papirja skozi Trst za okoli 10.000 ton. Povečal se je izvoz avstrijskega lesa (od 125.616 na 133.842 ton); pri tem ni vstet lesni promet v lesni lubi in čez postajo Prosek.

SPORAZUM O MADŽARSKEM IN ČESKOSLOVASKEM TRANZITU ČEZ REKO

Iz Beograda poročajo, da je bil v načelu dosežen sporazum med predstavnikoma jugoslovanskih in madžarskih železnice o uvedbi enotne železniške tarife za madžarsko blago po jugoslovanskih železnicih čez obmejne postaje Kotoriba-Mura-Keresztur do Reke. Podrobna pogajanja za izvedbo tega sporazuma bodo v Beogradu od 21. do 24. marca.

V Pragi je bilo na sestanku med predstavnikoma českoslovanskih in jugoslovanskih železnice sklenjeno, da se povsem normalizira železniški promet med obema državama in da se uvede enotna tarifa za prevoz blaga iz CSR na Reko. — Ni dvoma, da bodo ti sporazumi preusmerili del madžarskega in českoslovanskega tranzita, ki je doslej šel čez Trst, na Reko.

KOŽE

MILAN. Sveže kože: krave z repom do 30 kg 220-230 lir kg, nad 30 kg 220-230; volj z repom 40-50 kg 220-230, nad 50 kg 210-220; bikji z repom nad 40 kg 165-175; teleta brez glave in parkljev do 4 kg 720-760, 3-6 kg 640-680; 6-8 kg 510-540; konji 175-185; mežli 110-120; osli 80-90; ostrženi ovni 500-540; koze 1000-1100 lir komad; kozlički 460-500 lir koža; jagčeta 330-390 lir koža. Suhe kože iz čezmorskih dežel: Cordova Sierra 370-380 lir kg; Buenos Aires americanos 360-380; Capó 420-430; Capó osoljene 290-300; Addis Abeba 340-350.

ELEKTRO-INSTALACIJSKO PODJETJE
Ambrožič Milan
TRST, UL. BOCCACCIO ŠT. 10
Sprejemamo vso popravila in naročila za nove instalacije vseh vrst električnih napeljav
Pokličite našo telef. št. 29.322! Se pripravljamo

F. SPADARO

SPECIALIZIRANA TVRKA
SPECIALIZIRANA V LESNI STROKI
TRST - TRIESTE
VIA GHEGA ŠT. 2.
TEL. 35-785 in 31-087
SCALO LEGNAMI - SERVOLA
TEL. 96.947
SCALO LEGNAMI - PROSECCO
PONTESBA
VIA MAZZINI 49 - TEL. 59
Poštni predal 184
Telegr.: SPADSPEDIT

MRACH ZOFIJA

SPECIALIZIRANO PODJETJE
ZA MEDNARODNI PREVOZ S RAMIONI - TRGOVINA
Z DRVMIN PREMOMOG
GORIZIA - GORICA
VIA ALFIERI 11-13 - TEL. 34-32

Slovenci zahtevajo enakopravnost na vseh področjih Spomenica Slovenske gospodarsko-kulturne zveze

Dne 27. februarja se je v Trstu sestala Glavni svet Slovenske gospodarsko-kulturne zveze, ki združuje odposlance vseh članjenih organizacij, da bi zavzel gledišče nasproti vprašanju, ki v tem trenutku zadevajo gospodarski in kulturni položaj tržaških Slovencev. Zborovanju je predsedoval predsednik zveze dr. Angel Kukučka, ki je podal tudi obširno poročilo. Pozval je zlasti na združitev čim večjega števila slovenskih gospodarskih, kulturnih in prostovoljskih organizacij. Poudaril je nujno potrebo, da se začnejo izvajati določbe londonskega sporazuma, to je londonske Spomenice in Posebnega statuta. Le tako bo zajamčen kulturni in gospodarski razvoj tržaških Slovencev in hkrati postavljena podlaga za mirne odnose z italijanskim življenjem.

Poročilo so podali še drugi govorniki, in sicer s političnega področja občinski svetovalec dr. Josip Dekleva, z gospodarskega dr. Stanislav Oblak, s kulturnega prof. Jože Umek, ki je govoril o položaju slovenskega šolstva s posebnim ozirom na določbe Posebnega statuta; nadalje Ubald Vrabec, ki je zahteval podpore za slovenske kulturne ustanove iz javnih sredstev, medtem ko je Drago Pahor postavil zlasti zahtevo, naj se v smislu Posebnega statuta prične z nameščanjem Slovencev v javne službe.

S čisto gospodarskega vidika je bilo zlasti zanimivo poročilo dr. Oblaka, ki je vsebovalo podrobne podatke o udeleževanju tržaških Slovencev v gospodarskem življenju na Tržaškem. V javnih ustanovah, kakor so državne in občinske upravne ustanove, ni naših nameščenec, prav tako ni naš živelj zastopan v državnih, poldržavnih in drugih gospodarskih ustanovah in predstavništvih, kakor bi to ustrezalo številnemu razmerju in njegovi dejanski gospodarski moči. Govornik je poudaril tudi potrebo po čim intenzivnejši blagovni izmenjavi z bližnjimi in daljnjimi zaledjem Trsta.

Ob zaključku zborovanja je Glavni svet Slovenske gospodarsko-kulturne zveze soglasno odobril spomenico, naslovljeno na generalnega komisarja italijanske vlade za Tržaško ozemlje, dr. G. Palamara. Spomenica zahteva, naj se prične takoj izvajati londonski sporazum, in sicer Posebni statut in Spomenica: 1. S posebnim zakonom je treba urediti praktično uporabo jezika jugoslovanske narodnostne skupine pred upravnimi in sodnimi oblastmi. 2. Izvedejo naj se določbe Posebnega statuta in postavijo slovenski napisi na sedežih in uradih javnih ustanov ter slovenska krajevna in ulična imena. 3. Slovenske kulturne, prosvetne, športne in podporne organizacije morajo uživati isto denarno pomoč iz javnih finančnih sredstev kakor neslovenske organizacije.

Rod pomorščakov z Malega Lošinja

V preteklem februarju je slavil 80-letnico svojega rojstva predsednik Tržaške trgovinske zbornice g. Anton Cosulich, sin ustanovitelja nekdanj slavne tržaške parobrodne družbe »Austro-Americana« (Fratelii Cosulich), Kaliksta Cosulichea (Kozulichea).

Vsi trije današnji 80-letni Anton, njegov oče Kalikst in njegov ded Anton Feliks so se rodili v Malem Lošnju, v današnji Jugoslaviji, od koder so prišli v Trst skoraj vsi začetniki tržaškega pomorstva.

Ded Anton Feliks Cosulich je začel svojo pomorsko podjetnost leta 1857 s 650-tonsko jadrnico »Fidessa«, ki sicer ni bila tedaj med največjimi, vendar pa je bila za tedanje razmere dokaz njegovega poguma. Bili so namreč časi, ko je slabala kraljica Jadranskega morja — Beneska republika in ko se začeli na vzhodni jadranski obali slobodence gibanja po morju. Anton Feliks se je sicer razvil in je končal svojo dejavnost v Malem Lošnju, njegova dva sinova Kalikst in Albert pa sta spoznala, da je Mali Lošinj premajhen in preveč oddaljen od svetovnih obmorskih središč ter sta se leta 1890 preselila v Trst, kjer sta ustanovila še omenjeno paroplovno družbo, leta 1908 pa ladjedelnico v Trzinu, ki se je kmalu razvila v največjo in najmodernejšo ladjedelnico v Avstriji.

Do prve svetovne vojne se prav gotovo ni nobeno tržaško podjetje tako naglo in močno razvilo kakor Cosulicheva družba, ki je zaslovela daleč po svetu. Ni dvoma, da so razen drugih posebno Genovežani z zavistjo gledali na podjetje Cosulichev, kakor sploh na vse tržaško pomorstvo in ladjedelnice.

Prva svetovna vojna je prinesla Cosulichev grozno katastrofo. Dne 24. maja 1915 so morali ladjedelnice zapreti, na kar je bila med vojno popolnoma razrušena. Glavni iniciator in organizator vsega, to je družbe »Austro-Americana« in tržaške ladjedelnice, stari Kalikst Cosulich je doživel še vso nesrečo, makar je kmalu umrl, in sicer še preden je prišla Italija v Trst. Vojna je porila tudi ponosne oceanse ladje.

Takoj po vojni, dne 11. novembra 1. 1918 se je s 400 delavci začela obnova tržaške ladjedelnice. V odsotnosti najstarejšega sina Antona, ki je bil tedaj v Južni Ameriki, je prevzel vodstvo njegov brat Oskar, ki pa ni dolgo živel; utonil je namreč v Portorozu, ko je hotel rešiti svojega sina iz morja. Po njegovi smrti ga je nadomestil njegov starejši brat Anton, današnji 80-letnik. Njegovo brodarstvo se je po prvi svetovni vojni sicer obnovilo; obnovljena je bila in celo povečana tudi tržaška ladjedelnica, toda hkrati je vsa ta ogromna dediščina prišla v roke italijanskega kapitala in bleščeča Kalikstova zvezda je na tržaškem gospodarskem obzorju ugasnila z njegovo smrtjo.

IMPEXPORT

TRST - ULICA CESARE BATTISTI 23-I
Tel. 44-208 - Telegr. IMPEXPORT - TRIESTE

UVAŽA: vsakovrsten les, drva za tekstil, kolonialno blago kurjavo, gradbeni material in raznovrstne stroje

IZVAŽA: SPECIALIZIRANO PODJETJE ZA VSAKOVRSNE KOMPENZACIJE

Jakob Vatovec Nasl.

TRST - Via Torrebiana 19
Tel. 23-587, 37-561

UVOZ IZVOZ
KOLONIALNEGA BLAGA
INDUSTRIJSKIH KEMIKALIJ
TEHNIČNIH PREDMETOV
TKANIN IN OBLEK
POŠILJA TUDI DARILNE PAKETE

sljanu v devinsko-nabrežinski občini so že zgradili italijanski ribiški naselje San Marco. Dne 5. marca je tržaški podprefekt zapovedal nabrežinskemu županu Terčonu, da mora izdati isti organizaciji dovoljenje za gradnjo 25 hiš s 100 stanovanji; kasneje bi tem dodali še 50 hiš. Župan mi tega storil, ker se je hotel ravnati po soglasnem sklepu občinskega odbora, da tega ne sme storiti. Dva dni nato je prišel v občinski urad vladni komisar dr. Pierotti, ki je po nalogu podprefekta sam izdal zahtevalo gradbeno dovoljenje. Toliko torej velja občinska avtonomija, toliko veljajo lepe določbe »Posebnega statuta« an londonske Spomenice! Našemu človeku ne privošči več niti koščka trde kraške zemlje.

V SALZBURGU SO ZGRADILI moderen hotel »Winkler« s 100 sobami; vsaka soba ima svojo lastno kopalnico in dva balkona. Hotel je bil zgrajen v enem letu.

„GOSPODARSTVO“

izhaja vsak drugi petek. — UREDNIŠTVO in UPRAVA: Trst, Ulica Geppa 9, tel. 38-933 - CENA: posamezna številka 10, 25, za Jugoslavijo letn 600, 100, 150, 200, 250, 300, 350, 400, 450, 500, 550, 600, 650, 700, 750, 800, 850, 900, 950, 1000, 1050, 1100, 1150, 1200, 1250, 1300, 1350, 1400, 1450, 1500, 1550, 1600, 1650, 1700, 1750, 1800, 1850, 1900, 1950, 2000, 2050, 2100, 2150, 2200, 2250, 2300, 2350, 2400, 2450, 2500, 2550, 2600, 2650, 2700, 2750, 2800, 2850, 2900, 2950, 3000, 3050, 3100, 3150, 3200, 3250, 3300, 3350, 3400, 3450, 3500, 3550, 3600, 3650, 3700, 3750, 3800, 3850, 3900, 3950, 4000, 4050, 4100, 4150, 4200, 4250, 4300, 4350, 4400, 4450, 4500, 4550, 4600, 4650, 4700, 4750, 4800, 4850, 4900, 4950, 5000, 5050, 5100, 5150, 5200, 5250, 5300, 5350, 5400, 5450, 5500, 5550, 5600, 5650, 5700, 5750, 5800, 5850, 5900, 5950, 6000, 6050, 6100, 6150, 6200, 6250, 6300, 6350, 6400, 6450, 6500, 6550, 6600, 6650, 6700, 6750, 6800, 6850, 6900, 6950, 7000, 7050, 7100, 7150, 7200, 7250, 7300, 7350, 7400, 7450, 7500, 7550, 7600, 7650, 7700, 7750, 7800, 7850, 7900, 7950, 8000, 8050, 8100, 8150, 8200, 8250, 8300, 8350, 8400, 8450, 8500, 8550, 8600, 8650, 8700, 8750, 8800, 8850, 8900, 8950, 9000, 9050, 9100, 9150, 9200, 9250, 9300, 9350, 9400, 9450, 9500, 9550, 9600, 9650, 9700, 9750, 9800, 9850, 9900, 9950, 10000, 10050, 10100, 10150, 10200, 10250, 10300, 10350, 10400, 10450, 10500, 10550, 10600, 10650, 10700, 10750, 10800, 10850, 10900, 10950, 11000, 11050, 11100, 11150, 11200, 11250, 11300, 11350, 11400, 11450, 11500, 11550, 11600, 11650, 11700, 11750, 11800, 11850, 11900, 11950, 12000, 12050, 12100, 12150, 12200, 12250, 12300, 12350, 12400, 12450, 12500, 12550, 12600, 12650, 12700, 12750, 12800, 12850, 12900, 12950, 13000, 13050, 13100, 13150, 13200, 13250, 13300, 13350, 13400, 13450, 13500, 13550, 13600, 13650, 13700, 13750, 13800, 13850, 13900, 13950, 14000, 14050, 14100, 14150, 14200, 14250, 14300, 14350, 14400, 14450, 14500, 14550, 14600, 14650, 14700, 14750, 14800, 14850, 14900, 14950, 15000, 15050, 15100, 15150, 15200, 15250, 15300, 15350, 15400, 15450, 15500, 15550, 15600, 15650, 15700, 15750, 15800, 15850, 15900, 15950, 16000, 16050, 16100, 16150, 16200, 16250, 16300, 16350, 16400, 16450, 16500, 16550, 16600, 16650, 16700, 16750, 16800, 16850, 16900, 16950, 17000, 17050, 17100, 17150, 17200, 17250, 17300, 17350, 17400, 17450, 17500, 17550, 17600, 17650, 17700, 17750, 17800, 17850, 17900, 17950, 18000, 18050, 18100, 18150, 18200, 18250, 18300, 18350, 18400, 18450, 18500, 18550, 18600, 18650, 18700, 18750, 18800, 18850, 18900, 18950, 19000, 19050, 19100, 19150, 19200, 19250, 19300, 19350, 19400, 19450, 19500, 19550, 19600, 19650, 19700, 19750, 19800, 19850, 19900, 19950, 20000, 20050, 20100, 20150, 20200, 20250, 20300, 20350, 20400, 20450, 20500, 20550, 20600, 20650, 20700, 20750, 20800, 20850, 20900, 20950, 21000, 21050, 21100, 21150, 21200, 21250, 21300, 21350, 21400, 21450, 21500, 21550, 21600, 21650, 21700, 21750, 21800, 21850, 21900, 21950, 22000, 22050, 22100, 22150, 22200, 22250, 22300, 22350, 22400, 22450, 22500, 22550, 22600, 22650, 22700, 22750, 22800, 22850, 22900, 22950, 23000, 23050, 23100, 23150, 23200, 23250, 23300, 23350, 23400, 23450, 23500, 23550, 23600, 23650, 23700, 23750, 23800, 23850, 23900, 23950, 24000, 24050, 24100, 24150, 24200, 24250, 24300, 24350, 24400, 24450, 24500, 24550, 24600, 24650, 24700, 24750, 24800, 24850, 24900, 24950, 25000, 25050, 25100, 25150, 25200, 25250, 25300, 25350, 25400, 25450, 25500, 25550, 25600, 2565

TRŽNI PREGLED

Tržaški trg

KAVA

TRST. V zadnjem času je cena kave nihal. Zaradi tega so trgovci predvidni pri nakupovanju večjih količin blaga.

Na tržaškem tranzitnem trgu popravljajo po kavi Jugoslovani in Avstrijci. Največ zanimanja je za vrste: Minas 2, ki stane 52,50 dolarja za 50 kg prosta luka; Rio N. Y. 5 50 dol.; Kostarika 530 šilingov; Tanganika 480 šil in Kenya 510 šil.

Povprečne cene kave na viru proizvodnje so naslednje: *brasilska kava*, v dolarjih za 50 kg fob: Rio N. Y. 49/50; Rio N. Y. 3 54; Santos Superior 64; Santos extra prime good to large bean 69; Victoria 5 good to large bean 69; *srednjameriška kava*, v dolarjih za 50 kg fob: Haiti naravna XXX 56; Salvador 65/50; Kostarika 67; arabška kava, v šilingih za 50 kg cif: Ginnma 360-390; Moka Hodeidah 1 450; afriška kava, v šilingih za cwt cif: Uganda oprana in prečiščena 280-300; indonezijska kava, v holandskih florintih za 100 kg cif: Bali Robusta 10-12% nečistoče 1220.

SLADKOR

TRST. Tržaški prekupevalci pričakujejo precejšnje količine sladkorja iz Vzhodne Nemčije, glede katerega je bila že pred časom sklenjena pogodba. Angleški sladkor ponujajo po 42/8/9 funta šterlinga za tono, za manjše količine, in 42/3 funta šterlinga za večje količine. Trenutno ni velikega zanimanja za sladkor; cene so ustajale.

POPER

TRST. Ob koncu prejšnjega tedna se je povpraševanje po popru povečalo. S tem so se cene okrepile. Poprer vrste Malabar kvotira 342/6 šlingov proti vkrcanju v marcu, vrsta Telicherry pa 357/6 šil. proti vkrcanju v marcu, 347/6 proti vkrcanju v aprilu ali maju.

Italijanski trg

Na italijanskem trgu s kmetijskimi pridelki se opaža v zadnjem času nekoliko večjo živahnost. Kupčije za mleko in trdo pšénico so pille zaradi tega, ker si mlinci preskrbujejo pšénico skoraj izključno v državnih skladiščih. Zaradi sezonskih razmer je majhno povpraševanje po koruzi. Tudi neoluseni riž ne gre od rok. Ker bodo kmalu travniki ozeleneli, je manjše povpraševanje po senu, kljub temu so se cene obdržale na prejšnji višini.

Dobro se prodaja klavna živina; cene so krepke. Kvaliteta masla so precej visoke. Na nekaterih tržiščih Padske nizine so se cene masla še zvišale. Miren je trg s sirom, na katerem prevladuje ponudba nad povpraševanjem. Samo ovčji sir se dobro drži. Trg z olivnim oljem je miren. Na nekaterih tržiščih južne Italije so se boljše vrste olivnega olja podražile. Za vino ni veliko zanimanja; ne glede na to držijo prekupevalci visoke cene, ker so prepričani, da bodo svoje zaloge lahko prodali. Cene jabolk so visoke; povpraševanje po njih je majhno. Zelenjava gre dobro od rok, cene padajo. Miren je trg s pomarančami in limonami ter suhim sadjem.

OLJE

FIRENZE. Za kg fob skladišče oljivo olje extra do največ 1% kislin 445-450, do največ 1,50% kislin 430-445, do največ 2,50% kislin 420-430, do največ 4% kislin 410-420; dvakrat rafinirano tipa »A« 450-455, tipa »B« 415-420; semensko olje navadno 380-395; olje iz zemeljskih lešnikov 370-375.

ZITARICE

PADOVA. Mehka pšenica fina 7500-7600, dobra 7400-7450, navadna 7200-7300; rumena koruza marano 550-5600; činkvanti 4900-5100; bela koruza 4600-4700; oves 5500-5700; neoluseni ječmen 5350-5550; inozemski oves 5650-5700; inozemski ječmen 5100-5300; inozemska rž 4400-4700; pšenična moka tipa »00« 9750-10.000; tipa »0« 9500-9700; tipa »1« 9100-9350; tipa »2« 8600-8850; pšenični otrobi 3350-3400; koruzna moka bela 5500-5600, rumena 6400-6600; pšenični zdrob (gries) tipa »0« 11.500-11.700; tipa »1« 11.000-11.200.

Oluščeni riž: Vialone 15.000-15.500 lir stot; Vialone nana 13.700-14.000; Arborio 14.000-14.500; R. B. 11.800-12.200; Rizzotto 11.200-11.400; Maratelli 12.000-12.200; P. B. 11.800-12.000; Corpetto 5800-6500; Mezzagrana 5200-5600.

ZIVINA

LUGO. Živina za rejo: breje junice (prvsnice) 135-200.000 lir glava; telice težke 2 stota 65-80.000; vprezna živina: voli 250-300 lir kg; krave težke 6 stotov 200-260.000 lir glava. Klavna živina: voli težki 6 stotov I. 250-310, II. 150-170; junci težki 5 stotov I. 330-370, II. 210-270; telčki I. 410-480, II. 330-380; molzne krave 180-250.000 lir glava. Cene so ustajale; za klavno živino je večje zanimanje.

Vprezni konji I. 170-200.000 lir glava, II. 60-90.000; konji za zakol I. 230-250 lir kg, II. 160-180; žrebca za zakol 340-360; mežgi za delo I. 90-100.000 lir glava, II. 65-65.000; mežgi za zakol I. 160-170 lir kg, II. 130-140; osli za delo I. 75-80.000 lir glava, II. 45-50.000; osli za zakol I. 160-180 lir

kg, II. 130-140; cene konj so ustajale, cene oslom se dvigajo. Prasički za rejo 15-20 kg 750-765 lir kg, 20-25 kg 715-745; suhi prašiči 30-50 kg 500-530, 50-80 kg 450-520; debeli prašiči 100-150 kg 380-390, 150-200 kg 390-400; 200-250 kg 400-410. Cene prašičev so se dvigale, razen cene debelih prašičev, ki padajo. Ovce 200-240 lir kg, jagnjeta 380-390.

MLEČNI IZDELKI

MILAN. Maslo iz smetane kraljeve proizvodnje 820 lir kg, iz drugih krajev Lombardije 785; čajno maslo 885; sir grana proizv. 1953 700-780 lir kg; proizv. 1954 510-590, svež (1-30 dni) 350-380, (30-60 dni) 380-400; sbrinz star 1 mesec 400-420, star 3 mesece 530-570; emmenthal svež 420-470; star 3 mesece 500-530; provolone 1 mesec star 420-450; provolone 3 mesece star 490-530; gorgonzola svež (najmanj 8 dni) 215-225, postan 360-380; italico svež (najmanj 8 dni) 360-370, postan 400-430; taleggio in quartiolo svež (najmanj 8 dni) 280-300, postan 370-390; crescenza svež 290-300, postan 320-340.

PERUTNINA

MILAN. Zaklane race 500-600; živi zajci 340-360; zaklani zajci s kožo 500-550, brez kože 520-570; žive kokoši 575-625, inozemske 450-550; zaklane kokoši 750-850, inozemske zmznjene 450-550; zaklane gosi 300-350; zaklani golobi 900-950; živi piščanci I. 850-925, II. 700-800; zaklani piščanci I. 1050-1150, II. 850-950; inozemski piščanci 550-650; zaklani purani 600-700, inozemski 400-500.

KRMA

MANTOVA. Seno majske košnje z namakanja travnika 2200-2400 lir stot, druge košnje 2200-2300, tretje košnje 2100-2200; detelja prve košnje

1700-1900, druge košnje 1700-1800; pšenična slama stlačena 1100-1150.

ZELENJAVA IN SADJE

MILAN. Suh česen 45-60 lir kg; karfofi 14-35 lir komad; korenje 75-90 lir kg; cvetaka v zabojih 42-48; ohrovt 45-55; cikorija Catalonia 34-37; čebula 30-38; rožmarin 70-80; žajblja 150-195; koromač I. 37-55, II. 20-27; solata endivija 50-95; krompir Bonthe 28-38; Majestic 24-28; peteršilj 70-85; zelena 43-65; špinaca 48-100. Jabolka navadna mešana 37-53; Delicieux 80-170; hruške 75-220; pomaranče navadne 50-69; bele pomaranče 57-80; rdeče pomaranče 90-150; limone 115-140; mandarine iz Palerma 160-220.

PAPIR

VIDEM. Ovojni papir navaden 55-125 lir kg; ovojni fin 150-200; pisarniški papir srednje kakovosti 165-180; fin 240-275; tenek ovojni za pomaranče in limone 255-290; tenek prepisni papir za kopije 205-290; siv karton navaden 58.

PARADIZNIKOVA MEZGA

PIACENZA. Na trgu prevladuje ponudba. Cene so nizke. Dvakrat koncentrirana paradizniškova meza I. vrste v škatalah od 5 in 10 kg 125-135 lir kg, v škatalah 1 kg 140-150, v škatalah pol kg 150-160, v škatalah 0,20 kg 180-190. Trikrat koncentrirana paradizniškova meza v škatalah 5 in 10 kg 140-150, v škatalah 1 kg 150-160, v škatalah pol kg 160-170, v škatalah 0,20 kg 190-200, v sodih 95-105.

GRADBENI MATERIAL

PIACENZA. Opeka 10.000 lir 1000 komadov; votliaki s 4 luknjami 9000, z 2 luknjama 8000; strešniki marsejskega tipa vacuum 26.000; običajni strešniki vacuum 18.000; pesek 400 lir kub. meter.

MEDNARODNA TRŽIŠČA

CHICAGO	8/2	23/2	8.3.
Pšenica (stot. dol. za bušel)	227 1/2	217 1/2	215
Koruza (stot. dol. za bušel)	153 1/2	145 1/4	141
NEW YORK			
Baker (stot. dol. za funt)	33	33	33
Cin (stot. dol. za funt)	91	91	90,87
Svinec (stot. dol. za funt)	14,80	15	14,80
Cink (stot. dol. za funt)	11,50	11,50	10,50
Aluminij (stot. dol. za funt)	23,20	23,20	23,20
Nikelj (stot. dol. za funt)	64,50	64,50	64,50
Bombaž (stot. dol. za funt)	34,95	35,05	34,10
Živo srebro (dol. za steklenico)	327	327	327
Hava (stot. dol. za funt Santos 2)	59	58	58,75

LONDON

Baker (f. šter. za d. tono)	351	338	326 1/2
Cin (f. šter. za d. tono)	721	713	710
Cink (f. šter. za d. tono)	91	89	88 1/2
Svinec (f. šter. za d. tono)	105 1/4	103 3/4	103 1/4

SANTOS

Kava Santos C (kruzejrov za 10 kg)	425 60	427	429
--	--------	-----	-----

Splošno pozornost je zbudil padec cene bombazu, ki je zdrnkla na raven, na kateri še ni bila leto dni. Popustila je tudi cena kavčuka. Prav tako so bile šibke cene žitaric. Pa tudi barvaste kovine so popustile, čeprav se ektrolitični baker drži še vedno visoko. Združene ameriške države so ustavile izvoz bakra, kar je spravilo v celiko zagato angleške in nemške uvoznike.

ZITARICE

V tednu do 4. marca je cena pšenice v New Yorku popustila od 216 7/8 na 216 1/8 proti izročitvi v marcu, cena koruzi pa od 144 3/8 na 141 1/8 sofinhe dolarja za bušel. Predsednik Eisenhower je izjavil, da je bil opuščen načrt, po katerem naj bi Združene ameriške države izvažale v Sovjetsko zvezo žito. Vel. Britanija je lamsko leto pridelala 2.685.000 ton pšenice, prejšnje leto pa 2.574.000. Na borzi v Liverpoolu je objava teh podatkov potisnila ceno navzdol.

SLADKOR, KAVA, KAKAO

V New Yorku je cena sladkorja ostala neizpremenjena pri 3,17 stotinke dolarja za funt proti takojšnji izročitvi. Nihanje cene kavi ni več tako močno. V New Yorku je cena v tednu do 4. marca napredovala od 55,65 na 56 stotinke dolarja za funt. Po podatkih angleške banke Bank of London and South America je uvedba minimalne izvozne cene za kavo v Braziliji imela vprav katastrofalne posledice za izvoz iz Brazilije. V prvem polletju lanskega leta je izvoz nazadovolja za 29%, v drugem polletju pa za 40%. Kakao je nekoliko popustil, in sicer od 42,8 na 40,35 stotinke dolarja za funt. To so bile cene v New Yorku.

VLAKNA

V tednu do 4. marca je v New Yorku cena bombaža padla od 35,10 na 34 stotinke dolarja za funt, kar pomeni najnižjo ceno v zadnjem letu. ZDA so v bombažnem letu izvozile 24 milijona bal (v sezoni 1953-54 samo 18 milijona bal). Vse kaže, da pada svetovna potrošnja volne; lamsko leto je znašala 2,5 milijona funtov, se pravi 4% manj kakor prejšnje leto, ko je dosegla 2,7 milijona funtov. Na največjih dražbah v okviru držav Britanske skupnosti je bilo prodanih 43.300 bal, in sicer po ceni, ki je bila povprečno za 2,5% višja kakor decembra meseca. Board of trade bo obnovil svoje zalo-

ge volne; do 31. marca 1956 bo razprodal 30.000 bal in nadomestilo to količino z novo volno iz Avstralije in Južne Afrike. V New Yorku je cena napredovala od 147,5 na 148,5 stotinke dolarja za funt, v Londonu je bila 122 1/4 pri kupcu in 122 1/2 pri prodajalcu, teden poprej so kupci plačevali 123 1/2 proti izročitvi v marcu. V Franciji (Roubaix) je cena popustila od 1155 na 1150 frankov za kg.

KAVCIK

V New Yorku je cena kavčuka v tednu do 4. marca nazadovolja od 32 na 29,95 stotinke dolarja za funt proti izročitvi v marcu. V Londonu za R.S.S. od 27 1/8 pri kupcu — 27 1/4 pri prodajalcu na 25 1/2 — 25 5/8 penija za funt. V Braziliji nameravajo izgraditi tovarno sintetičnega gumija, medtem ko v Guatemali že gradijo tovarno avtomobilskih gum.

KOVINE

Položaj elektrolitičnega bakra na mednarodnih trgih vzbuja še vedno pozornost. Borza že računa z dejstvom, da se je stavkovno gibanje rudarjev v Severni Rodexiji končalo. Pri vsem tem so cene še vedno visoke. Angleški in nemški uvozniki so protestirali proti prepovedi izvoza bakra iz ZDA. Proizvodnja v Cilu napreduje. Računajo, da bo Cile letno lahko dobilja 420.000 ton, se pravi 80.000 ton več kakor lamsko leto. V New Yorku je baker 4. marca notiral 36 (teden poprej 36,75) stotinke dolarja za funt. V Londonu je bila 4. marca cena za dolgo tono (1.016 kg) 338 1/2 funtov šterlingov (teden poprej 341). Antimon Laredo 4. marca 28,50 stot. dolarja za funt; litio železo 59,59 (neizpr.). Buffalo 56,50 (neizpr.), staro železo 36,75, živo srebro 322-324 dolarjev za steklenico. Barvaste kovine v Zahodni Nemčiji 4. marca: cin 879 DM za 100 kg, svinec 139,13 in cink 106,66 DM za 100 kg.

JAUCA V NEMCIJI PREPOCENI

Kmetijski minister v Muenchenu je brzojavno zahteval od zveznega ministra za prehrano, naj ustavi uvoz jave iz tujine. V raznih krajih Bavarske se jave prodajajo po 11 pfenigov komad. Po tej ceni se kmetom več ne izplača gojiti kokiš. Čeprav so se jave počela, ni potrošnja narasla, kakor so pričakovali. Padec cene je prizadel posebno manjšo bavarsko kmetijo, ki se vzdržujejo predvsem od prodaje jave.

Vestnik KMEČKE ZVEZE

SEDEŽ: TRST - ULICA FABIO FILZI ŠT. 101 - TELEFON ŠT. 54-58

«SE NE IZPLAČA!»

Površina naše obdelane zemlje se je v nekaj letih močno skrčila. Ta pojav bi ne bil zdrav niti v primeru, ko bi bile naše socialne razmere še tako odlične. Ker pa živimo na ozemlju močnih političnih in gospodarskih pretresov, je ta pojav še toliko bolj nezdav - povejmo si odkrito - ne preveč laskav za naše ocenjevanje kraja in časa, v katerih živimo.

Ce polsotemo vzroke, ki so izzvali ta sicer res vesplošni pojav, jih bomo nazivali takole: Izsedne znanosti in tehnike

je izkoriščala in izkorišča predvsem industrija, ki je zaradi tega sušečo naredovala in prevzela vlogo v gospodarstvu. Industrijsko bolj razvite države (Amerika, Anglija, Nemčija, dr.) so postale veleisle in odločilen čimtelj tudi v svetovno gospodarskem merilu in se zaradi tekme za svetovni trg spuštali v krvavo obračunavanje.

Države so za razvoj svoje industrije vlagale in vlagajo ogromna sredstva in dajale privatni iniciativi razne olajšave.

Srce industrijske - stroj posreduje industrijskim podjetjem velike prednosti: brzino, delovno lajšanje, natančnost, kakovost, torej dragocene čimtelje v gospodarstvu. Mehanizacija delovnega procesa in izkoriščanje mrtvega in živega stroja (delavca) je ustvarjala lastniku proizvodnih sredstev veliko nadvrednost - profit. Enako pomembna za industrijsko gospodarstvo pa je temeljita medsebojna gospodarska povezava tega kapitala, kar omogoča obvladovanje trga - kupi in prodaje.

Tako je nastalo nesolajenje med visokimi cenami industrijskih in nizkimi kmetijskih proizvodov, nesolajenje, ki ga navadno izražamo s preprostimi besedami »se ne izplača«, kar pomeni, da je vsako drugo delo boljše plačano od kmetovanja. Donosno so samo velika zemljiška gospodarstva s strojnimi obdelovalci in uporabo vseh mogočih agrotehničnih sredstev, ki se tudi znajo prilagoditi trgu. To negovanje industrijske in izkoriščanje delavstva je moralo izzvati družbi zelo škodljive posledice, med katerimi ni zadnja ta, da se delovno ljudstvo odreka zemlji, ker se kmetovanje »ne izplača«.

Kaj naj rečemo na to glede na našo kmetijo?

Pri nas imamo drobna kmetijska gospodarstva in takšne talne razmere, da je strojno obdelovanje (mekanizacija) le delno mogoče. Za tem stoji še vprašanje delovne sile. To pa ni še razlog, da bi se morali kmetovanje odpovedati in ga — kot kaže — opustiti, ampak nam je narekuje čimbolj smotno kmetovanje, se pravi, kmetovanje z najmanjšim načrtom in določenim ciljem. Na noben način pa ne smemo mimo načela intenzivnosti, se pravi gospodarstva, ki stremi za tem,

da na določen (majhni) površini pridelamo čim več, pa bilo to za kakšno koli kmetijsko vejo (živinoreja, vinogradništvo itd.). Tako zahteva današnje razmere povsod, toliko bolj pa pri nas, kjer so posebne talne, podnebne in druge razmere in nas veže pomikanje delovne gile, oziroma odvisnost naših polkmetov od zaslužka. Izrečno pribijemo, da

je za uspešnost takšnega kmetovanja strokovno znanje še toliko bolj potrebno.

Na vse to moremo mirno trditi, da je oni »se ne izplača« bolj epidemija, glas posnemanja, ki samo pove, da se nas je lotila moderna duševnost, ki pa ni prav nič življenjska, tvorna. Če bi se je mogli otrestiti in z gospodarskim računom upoštevati mogoče lažje, a nesigurno delo (zaslužek), bi ta trditve v visokih odstotkih odpadla.

Sedaj je najprimernejši čas za setev lucerne ali večne (nem skete detelje). Triletno štajersko deteljo sej le, če imaš dovolj mokrotna tla, kjer bi lucerna tako dobro ne uspevala. Za deteljo preorjaj zamoljo globoko in jo pognoj dobro tudi s superfosatom in kalijevo soljo, da bo na njej detelja rasla bogotno vsaj tri leta. Na vsah ar gre po pol kg obranega semena, ki naj bo zajamčeno brez prečnice (cuscuta) ter 5 kg superfosfata in toliko tudi kalijeve soli.

Ne odlašaj več s saditvijo krompirja, zlasti ne v sušnih letih; pri nas ga navadno zaloti suša julija meseca. Menjaj semenski krompir vsako drugo ali vsaj vsako tretje leto in ne pozabi na kolobarjenje s kulturalmi. Za seme odberi srednje velike in zdrave gomolje. Ako so debeli kakor kološje jajce, jih sadimo cele, če so debelejši, jih razrežemo na 2 do 4 kose podolgo in počez. Vsak kos naj ima 2 do 3 očesa. Več oces na gomolju daje drobnejši krompir.

Pomni, da ljubi gomoljica rahlo, peščeno in rodovitno zemljo, ki ne vsebuje mnogo apna. Zastajajoč gnojno krompirju z zdelanim gnojem, ki ga dopolnimo z umetnimi gnojili. Med tem naj ne manjka v naših lopotnih in apnenih zemljah žveplenikislega amonijaka, ki je krompir je zlasti priporočljiva skoprska mešanica, ki je sestavljena iz 50 delov superfosfata, 25 do 30 delov kalijeve soli.

Na vrtnu. V tem času lahko sejš vsakokratno vrtno brez skrbj, da ti jo uniči mraz in ti tudi fižol v stročju, bučice in kumare. Presadi iz tople grede na prosto glavno solato, zelje in kolerabice. V zaprti gredi pa pikiraj in utrjaj paradiznike, melancane in papriko. Preglej od časa do časa semence in odstrani rastline, ki ne ustrezajo po svojem razvoju ali so napadene po kakšni boleznici.

V vinogradu končaj z večnjo tr. Letos se moraš požititi tudi s polžatjenjem ali cepitjem ameriških in slabih tr. z dobrimi domačimi sortami še preden cepijo poženejo. Kopenje vinograda moraš čimprej opraviti. Pozneje napraviš lahko mnogo škodo s tem opravilom, ker se mladi pozanjki — ceke — trti prav hitro odrgnejo. Za hitro obdelavo zemlje v vino gradu zateci se tudi k ustrežajočim živiniskim ali še boljše motornim plugom in frezam. S temi stroji si boš prihranil mnogo časa in truda ter boš imel skoraj enak, če ne še boljši uspeh kot s kopenjem.

— O —

Državni prispevki za kmetovalce

Za tekoče polletje je Generalni komisarati uprave za Tržaško ozemlje odobril potrebno vsoto, iz katere bo Področno kmetijsko nadzornišvo dajalo prispevke za nekatere važne pobude, nanašajoče se na izboljšanja in povečanja kmetijske proizvodnje; v ta namen bodo dali:

1. Prispevki, ki lahko dosežejo največ 38% izdatkov za gospodarska izboljšanja (gradnje, razširitev, preureditve poslopj, naprav za namakanje itd.) in za zemeljske spremembe (globoko oranje za zasadištev trt in sadnega drevja in za ustvaritev novih setvenih površin).

Kmetovalci, ki nameravajo izvesti omenjena dela in se poslužiti zakonitega prispevka, morajo vložiti zadevno prijavo na Področno kmetijsko nadzornišvo — oddelek za zemelj-

sko izboljšanja — Trst, ulica Ghega, št. 6, telefon 35156.

Rok za vlaganje prijav zapade 31. marca. — Za oranje in zasadištev trt in sadnega drevja, že sama naročitev velja kot prijava. Kmetijsko nadzornišvo bo v vsakem primeru obvestilo zainteresiranca o možnosti dodelitve prispevka, naktar bo lahko predložil prošnjo opremljeno z zadevnimi dokumenti.

2. Prispevki za nakup vrtnic in čebulic gladoli — mečev — v najvišjem znesku 30% izdatkov in to kmetovalcem, ki se večinoma bavijo s cvetličarstvom. Rok za naročitev najmanj 100 vrtnic in 800 gladoli — mečev — poteče 15. marca t. l. Ob naročilu mora prosilec dati na račun 50 lir za vsako vrtnico in 10 lir za vsako čebulico.

3. Prispevek za nakup predvsem koristnih in še malo poznanih kmetijskih strojev. Ta znaša največ 30% nakupne cene. Prošnje je treba vložiti do 30. aprila. Pri tem bo dana prednost tistim strojem, ki jih bo posebna komisija smatrala bolj primerno za naše področje.

4. Prispevek za nakup odbrnena semena večne detelje v najvišjem znesku 30%. Zadev-

ni, domačini sortami še preden cepijo poženejo. Kopenje vinograda moraš čimprej opraviti. Pozneje napraviš lahko mnogo škodo s tem opravilom, ker se mladi pozanjki — ceke — trti prav hitro odrgnejo. Za hitro obdelavo zemlje v vino gradu zateci se tudi k ustrežajočim živiniskim ali še boljše motornim plugom in frezam. S temi stroji si boš prihranil mnogo časa in truda ter boš imel skoraj enak, če ne še boljši uspeh kot s kopenjem.